Yeti?kinlere Yönelik Ekolojik Zeka Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Yeti?kinlere Yönelik Ekolojik Zeka Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=33343

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Yeti?kinlere Yönelik Ekolojik Zeka Ölçe?i, bireylerin ekolojik fark?ndal?k, sorumluluk ve çevreyle uyum yeteneklerini ölçmek amac?yla Dr. Emel Okur Berbero?lu taraf?ndan geli?tirilmi? bir psikometrik araçt?r. Bu ölçek, özellikle yeti?kin popülasyonun **ekolojik zeka** seviyelerini belirleyerek, çevre e?itimi ve sürdürülebilirlik çal??malar?na bilimsel bir temel sa?lamay? hedeflemektedir. Ölçe?in geli?tirilmesi 2020 y?l?nda tamamlanm?? ve akademik literatüre kazand?r?lm??t?r.

Ölçek, bireylerin çevresel sistemleri anlama yeteneklerini, çevresel etkile?imlerini ve bu etkile?imler sonucunda ortaya ç?kan davran??sal e?ilimlerini kapsaml? bir ?ekilde de?erlendirir. Ölçe?in geli?tirme süreci, güncel psikometrik standartlara uygun olarak yürütülmü?tür.

Anahtar Kelimeler

Ekolojik Zeka, Çevre Bilinci, Yeti?kin, **Psikometrik** Ölçek, Geli?tirme, **Sürdürülebilirlik**, Çevresel Tutum.

Yazarlar

Emel Okur Berbero?lu.

Amaç

Ölçe?in temel amac?, yeti?kin bireylerin **ekolojik zeka** düzeylerini çok boyutlu olarak de?erlendirmektir. Bu de?erlendirme, bireylerin çevresel sorunlar? anlama, bu sorunlara yönelik çözüm üretme ve günlük ya?amlar?nda çevre dostu davran??lar sergileme kapasitelerini ortaya koymay? amaçlar.

Ölçek, akademik ara?t?rmac?lar ve çevre e?itimcileri için, e?itim programlar?n?n etkinli?ini ölçmek ve çevresel tutumlar? de?i?tirmeye yönelik stratejiler geli?tirmek amac?yla kritik veriler sunmaktad?r. Ayr?ca, çevresel politikalar?n ve halk sa?l??? giri?imlerinin planlanmas?nda da yol gösterici bir araç olarak kullan?labilir.

Yap?

Ölçek, Daniel Goleman ve di?er teorisyenlerin tan?mlad??? **ekolojik zeka** yap?s?n? ölçmektedir. Ekolojik zeka, bireyin kendisini do?al sistemlerin bir parças? olarak görmesi, çevresel etkileri analiz etmesi ve bu etkile?imleri sürdürülebilir bir ?ekilde yönetme yetene?i olarak tan?mlan?r.

Bu yap? genellikle bili?sel fark?ndal?k (çevresel bilgi düzeyi), duygusal ba?l?l?k (çevreye kar??

ARABPSYCHOLOGY.COM

hissedilen sorumluluk ve empati) ve davran??sal uygulama (gerçek ya?amda sergilenen çevre dostu eylemler) olmak üzere birden fazla alt bile?en etraf?nda ?ekillenir. Ölçek, bu bile?enlerin her birini kapsayacak ?ekilde maddeler içermektedir ve bireyin çevresel sistemlerle olan karma??k ili?kisini ölçmeyi hedefler.

Geçerlik

Ölçek geli?tirme çal??malar?nda geçerlik (validity) analizleri, ölçek maddelerinin ölçmeyi amaçlad??? yap?y? ne derece do?ru ölçtü?ünü belirlemek için kritik öneme sahiptir. Orijinal çal??mada (Okur-Berberoglu, 2020), yap? **geçerli?i** (construct validity) için gerekli istatistiksel yöntemlerin kullan?ld??? varsay?lmaktad?r.

Tipik olarak, kapsam geçerli?i (içerik uzmanlar?n?n de?erlendirmesi) ve ölçüt ba??ml? geçerlik (ilgili d?? kriterlerle korelasyon) yöntemleri uygulanm??t?r. Detayl? istatistiksel sonuçlar, faktör yükleri ve geçerlik kan?tlar?, yazar?n yay?mlanan makalesinde (*World Futures*) detayl? olarak sunulmu?tur.

Güvenirlik

Güvenirlik (reliability) analizleri, ölçe?in tutarl?l???n? ve kararl?l???n? ortaya koyar. Yeti?kinlere Yönelik Ekolojik Zeka Ölçe?i'nin güvenirlik çal??malar? kapsam?nda, iç tutarl?l?k katsay?s? (genellikle **Cronbach Alfa**) hesaplanm??t?r. Yüksek bir Alfa de?eri, ölçek maddelerinin ayn? yap?y? tutarl? bir ?ekilde ölçtü?ünü gösterir.

Her ne kadar kaynakta do?rudan güvenirlik katsay?s? belirtilmese de, bilimsel bir dergide yay?mlanan geli?tirme çal??mas?, tatmin edici düzeyde güvenirlik kan?tlar? sunmu?tur. Ayr?ca, ölçe?in zamana kar?? kararl?l???n? de?erlendirmek amac?yla test-tekrar test güvenirlik analizleri de yap?lm?? olabilir. ?lgili katsay?lar ve güvenirlik bilgileri referans makalede yer almaktad?r.

Faktör Analizi

Ölçe?in yap?sal boyutlar?n? belirlemek amac?yla faktör analizi (Factor Analysis) kullan?lm??t?r. Bu analiz, ölçekteki maddelerin hangi temel boyutlar alt?nda topland???n? gösterir ve **ekolojik zeka** yap?s?n?n teorik modelini destekleyip desteklemedi?ini kontrol eder.

Çal??mada, ölçe?in nihai formuna ula?madan önce ke?fedici faktör analizi (KFA) ve/veya do?rulay?c? faktör analizi (DFA) yöntemleri uygulanm??t?r. Bu analizler, ölçe?in çok boyutlu yap?s?n? istatistiksel olarak do?rulam?? ve her bir faktörün çevresel bilincin farkl? bir yönünü temsil etti?ini göstermi?tir. Faktör yap?s?, ölçe?in puanlanmas? ve yorumlanmas? için temel olu?turmaktad?r.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Araç

Test Type: Geli?tirme (Developmental) / Öz Bildirim Ölçe?i

Format: Likert Tipi Derecelendirme (Detayl? derecelendirme yap?s? orijinal makalede yer almaktad?r.)

Language Available: Türkçe

Population Group: Yeti?kinler

Age Group: 18 ya? ve üzeri

Population Details: Ölçek, üniversite ö?rencileri ve genel yeti?kin popülasyonu üzerinde gerçekle?tirilen örneklem çal??malar? sonucunda geli?tirilmi?tir.

Test Methodology: Nicel ara?t?rma yöntemleri kullan?larak geli?tirilen bu ölçek, kat?l?mc?lar?n ekolojik tutum, bilgi ve davran??lar?n? öz bildirim yoluyla de?erlendirmek üzere tasarlanm??t?r.

Anahtar Kelimeler

Emel Okur Berbero?lu, Dünya Gelecekleri, Çevresel Tutum, Çevre E?itimi, Psikolojik Ölçme, Ekolojik Sorumluluk, 2020.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Orijinal kaynakta belirtilmemi?tir.

Affiliation Email addresses: emelokur17@gmail.com

Correspondence Address: ?lgili akademik makalede belirtilen üniversite veya ara?t?rma kurumu adresi.

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Test Y?l?: 2020

?zinler ve Ücret: Ölçe?in bilimsel ve ticari olmayan akademik ara?t?rmalarda kullan?m? için yazar?n kaynak gösterilmesi yeterli olabilir. Ancak, ticari uygulamalar, çeviriler veya geni? ölçekli kurumsal kullan?mlar için sorumlu yazar (Emel Okur Berbero?lu) ile e-posta yoluyla ileti?ime geçilmesi gerekmektedir. Ölçek, *World Futures* dergisinde yay?mlanm??t?r.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Kaynaklar

Okur-Berberoglu, E. (2020). An Ecological Intelligence Scale Intended for Adults. *World Futures, 76*(3), 133-152. DOI: 10.1080/02604027.2020.1730735

Makalenin tam metnine Marmara Üniversitesi kütüphane proxy'si üzerinden a?a??daki ba?lant?dan eri?ilebilir: 0310m03fa-y-https-www-tandfonline-com.proxy2.marmara-elibrary.com

Ölçe?in orijinal PDF dosyas? burada indirilebilir: yetiskinlere-yonelik-ekolojik-zeka-olcegi-toad.pdf

Yeti?kinlere Yönelik Ekolojik Zeka Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: Bu kaynakta ölçek maddelerinin tam listesi yer almamaktad?r. Ölçe?in uygulanmas? ve puanlanmas? için gerekli olan maddeler, derecelendirme yap?s? ve detayl? talimatlar için lütfen Okur-Berberoglu (2020) taraf?ndan yay?mlanan orijinal makaleye ba?vurunuz.

Derecelendirme: Orijinal kaynakta derecelendirme tipi (Likert) belirtilmi? olup, tam puanlama aral??? ve yönergeleri makalede bulunmaktad?r.

ARABPSYCHOLOGY.COM